
Kontaktperson: Erica Lindh

Telefon: 072-092 05 22

E-post: samrad@rejlers.se

INBJUDAN TILL KOMPLETTERANDE SAMRÅD MELLAN HUSBYBORG OCH LITSLENA

Kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd enligt miljöbalken för planerade nya 45 kV ledningar mellan Husbyborg och Litslena i Uppsala och Enköpings kommuner, Uppsala län.

Vattenfall Eldistribution AB (Vattenfall Eldistribution) avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för nya 45 kV ledningar mellan Husbyborg och Litslena, via stationerna i Vänge, Dalby, Balingsta, Örsundsbro och Viggeby, i Uppsala och Enköpings kommuner, Uppsala län.

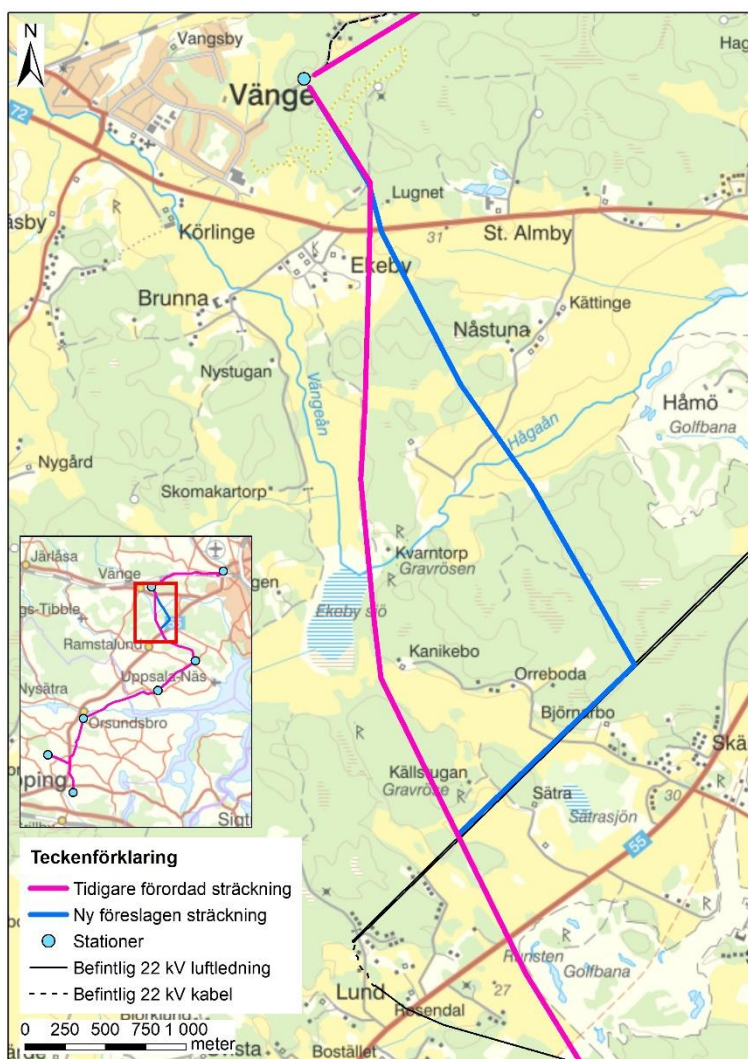
Uppsala och Enköping är i en expansionsfas och framtida exploateringar i kommunerna innebär att elnätets kapacitet behöver höjas och elförsörjningen i området säkerställas. För att kunna möta det kommande effektbehovet planeras befintliga 22 kV ledningar mellan berörda stationer att ersättas med 45 kV ledningar. De befintliga 22 kV ledningarna kommer att vara i drift tills de nya 45 kV ledningarna är byggda och driftsatta. Därefter raderas de befintliga 22 kV ledningarna.

På uppdrag av Vattenfall Eldistribution har Rejlers Sverige AB anlåtats för att vara behjälpliga under tillståndsprocessen.

Bakgrund till kompletterande samråd

Våren 2020 inleddes samrådsprocessen med ett kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd. Tidigare förordad sträckning på berörd sträcka som presenterades i samrådet och den nya föreslagna sträckningen redovisas i Figur 1.

Under samrådet var det många fastighetsägare och närboende som informerade om känslig miljö med bl.a. rikt fågelliv, naturmiljö, kulturmiljö och landskapsbild vid Ekeby sjö. Vattenfall Eldistribution har därav valt att studera en ny alternativ sträckning i området söderut från station Vänge till orten Lund.

Figur 1. Översiktskarta över den tidigare förordade sträckningen (rosa linje) och den nya föreslagna sträckningen (blå linje).

Kompletterande samråd

Vattenfall Eldistribution bjuder med detta in till ett kompletterande kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd enligt 6 kap. 23-25 §§ miljöbalken. Detta kompletterande samråd avser endast den nya föreslagna sträckningen mellan Vänge-Lund och inte sträckningarna för resterande delar. Samrådet genomförs skriftligt. Tidigare inlämnade synpunkter behöver inte sändas in igen.

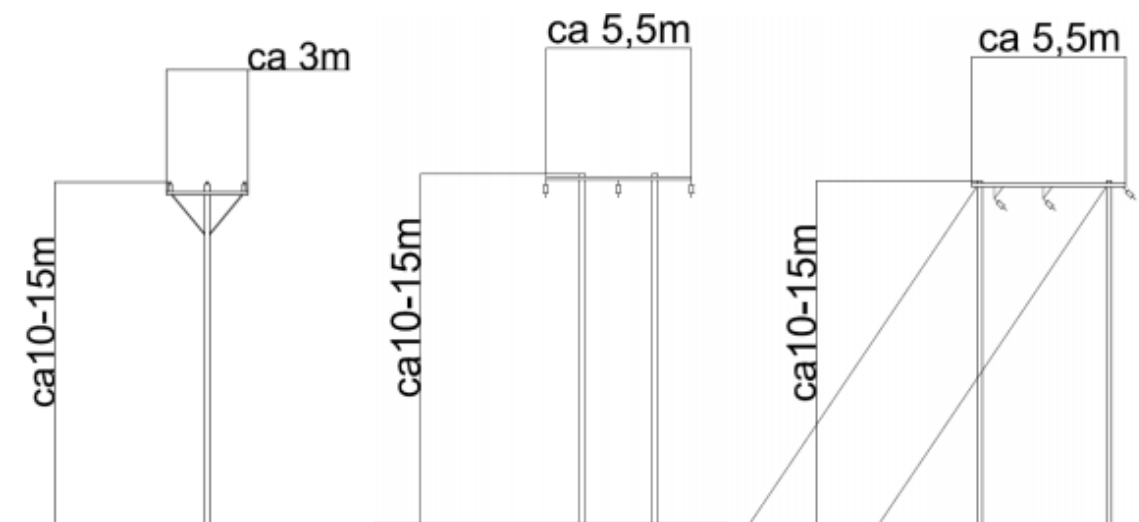
Beskrivning av studerad sträckning

Ny föreslagen sträckning går från station Vänge i sydostlig riktning mot Lugnet, se Figur 1. På denna sträcka går sträckningen genom skog och korsar ett motionsspår. Vid Lugnet viker sträckningen av i sydsydostlig riktning och korsar väg 72. Söder om vägen går sträckningen i sydostlig riktning över åkermark. Strax öster om Ekeby passerar föreslagen sträckningen en åkerholme som kan kringgås av ledningen och dess skogsgata. Sträckningen går därefter genom skogsmark och passerar väster om Nástuna. Strax söder om Nástuna korsar sträckningen åkermark och Hågaån. Sträckningen fortsätter därefter i fortsatt sydostlig riktning genom skogsmark.

Strax öster om Orreboda ansluter föreslagen sträckning till befintliga 22 kV ledningar och går parallellt med dem i sydvästlig riktning. Dessa 22 kV ledningar kommer, när ny 45 kV ledning är i drift, att raseras. Strax

söder om Källstugan följer den föreslagna sträckningen den tidigare förordade sträckning som presenterades i samrådet mot station Dalby.

Ledningen planeras att uppföras som luftledning (se exempel på utformningar i Figur 2), förutom vid station Vänge samt vid station Dalby där ledningen markförläggs med minst 50 meter markkabel i anslutning till stationerna. Vidare beskrivning av utformning kan återfinnas i det ursprungliga samrådsunderlaget på Vattenfall Eldistributions hemsida, se länk längre ned i dokumentet under rubriken Lämna yttrande.

Figur 2. Illustrationer från vänster: enkelstolpe i raklinjeutformning, portalstolpe i raklinjeutformning, vinkelstolpe.

Berörda intressen

I detta avsnitt redovisas nyttillkomna berörda intressen. Tidigare berörda intressen redovisas i det ursprungliga samrådsunderlaget samt bilagor som finns tillgängligt på Vattenfall Eldistributions hemsida, se länk längre ned i dokumentet.

De bedömningar som redovisas nedan är preliminära. I kommande MKB kommer konsekvensbedömningar redovisas.

Markanvändning, planer och bostäder

Föreslagen sträckning går främst genom skogsmark, men även bitvis över jordbruksmark. Stäckningen berör främst morän, men strax söder om Nåtuna går sträckningen över lera-silt och vid Björnarbo berg. Påverkan på markanvändningen består främst av att ny mark behöver tas i anspråk. I odlingslandskap består påverkan mest av att stolpar kommer innebära odlingshinder. Den främsta påverkan på odlingslandskapet är under byggtiden, då transporter och byggmaskiner uppehålls i området. I skogsmark kan inget skogsbruk ske i ledningsgatan. Ledningen kommer dock att döljas av trädvegetation som är högre än ledningen. Skogsgatan kommer i förlängningen att påminna om hävdad mark vilket gynnar många hävdberoende arter.

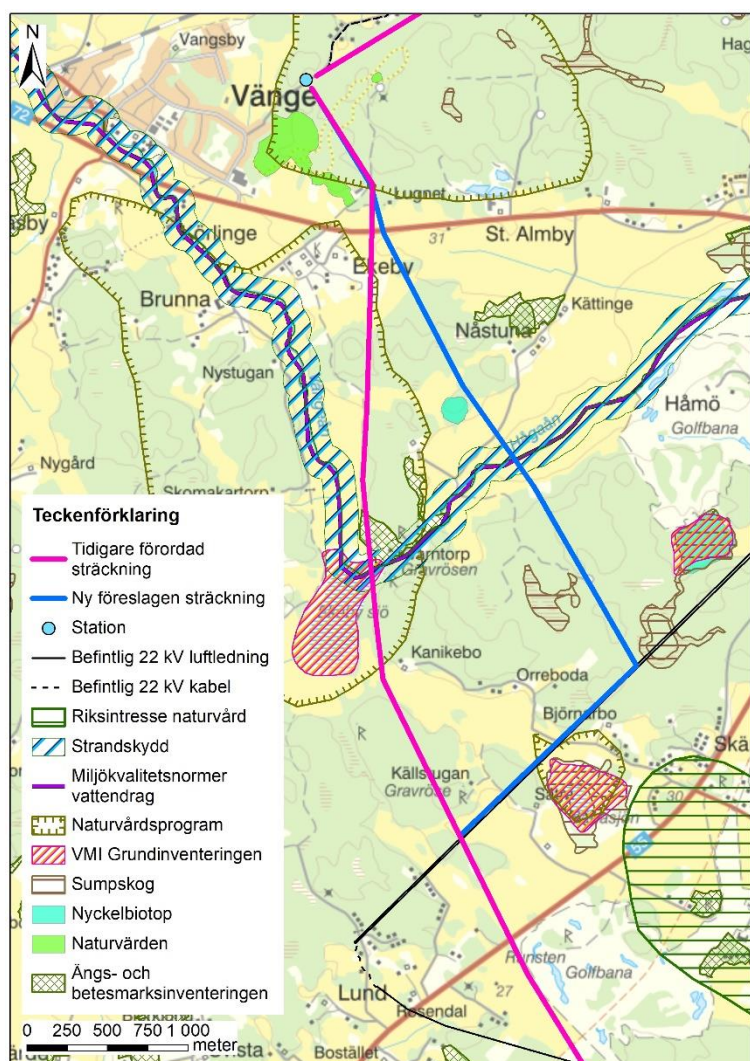
Den föreslagna sträckningen berör sex markavvattningsföretag. Två markavvattningsföretag, ett båtnadsområde och ett dike (Almby df), korsas strax öster om Ekeby och fyra markavvattningsföretag, två båtnadsområden och två diken (Läbyåns vlf och Sänkn av Läbyån Nedre företaget. "övre" se Skogs-Tibble). Under detaljprojekteringen kommer stolpplacering att anpassas så att markavvattningen inte påverkas.

Ingen detaljplan berörs. I kommunens översiktsplan är berört område utpekat som kommunal kulturmiljö och grönområde. Kommunens översiktsplan bedöms inte påverkas negativt. Ledningen är en förutsättning för framtida exploatering i området.

Vid Lugnet finns en bostad lokaliserad ca 90 meter öster om den föreslagna sträckningen. Magnetfältberäkningen som utförts mellan Vänge-Dalby, och som redovisas i det ursprungliga samrådsunderlaget, visar att ingen bostad kommer att exponeras för förhöjt magnetfält, då magnetfältet vid ett avstånd på 90 meter är obefintligt.

Naturmiljö

Inget riksintresse för naturvård, naturreservat eller Natura 2000-område berörs av den nya föreslagna sträckningen. Närliggande naturvärden redovisas i Figur 3 samt i texten nedan. Den föreslagna sträckningen korsar, liksom tidigare förordad sträckning, naturvårdsprogram och går inom 100 meter från ett naturvärde vid station Vänge.

Figur 3. Tidigare förordad sträckning (rosa linje), ny föreslagna sträckning (blå linje) och berörda naturvärden.

Hågaån, som korsas av sträckningen, omfattas av generellt strandskydd. Hågaån omfattas även av miljökvalitetsnormer (SE663764-159182). Hågaån har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Det finns risk att Hågaån inte uppnår kemisk status till 2027 p.g.a. miljögifter. Det finns en risk att ekologisk status inte uppnås till 2027 främst p.g.a. morfologiska förändringar och kontinuitet samt övergödning.¹ Vid detaljprojekteringen kommer stolpplacering att anpassas för att undvika Hågaåns

¹ <https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA51758167> (hämtad 2020-06-18)

närområde i den mån den går så att bl.a. risk för grumling minskar. Den föreslagna sträckningen bedöms inte bidra till att uppsatta miljökvalitetsnormer för ån inte kan uppnås.

Vid Björnarbo korsar föreslagen sträckning ett område som omfattas av naturvårdsprogram, Sättrasjön och omgivande torvmark, som har klass 3 (av en fyrgradig skala där 1 är högst). Sättrasjön och omgivande torvmark är en sänkt sjö med gungflyartad vassbård som omges av sumpskog på torrlagd våtmark.² Föreslagen sträckning går genom naturvårdsprogrammet parallellt med befintliga 22 kV ledningar. Naturvårdsprogrammets kärnområde är främst kopplat till våtmarken, på öster sida om de befintliga 22 kV ledningarna. Vattenfall Eldistribution bedömer således att den föreslagna sträckningen inte kommer innebära några hinder för naturvårdsprogrammet och att konsekvenserna blir obetydliga.

I naturvårdsprogrammet Sättrasjön och omgivande torvmark finns en våtmark, SÄTRASJÖN 5 KM SO VÄNGE, inom 50 meter på öster sida om sträckningen. Våtmarken har låga naturvärden, vilken är den lägsta bedömningen av en fyrgradig skala. Föreslagen sträckning bedöms innebära obetydliga konsekvenser för våtmarken, eftersom föreslagen sträckning planeras att uppföras på den västra sidan om de befintliga 22 kV ledningarna.

Sydsydväst om Nåstuna går föreslagen sträckning ca 30 meter från en nyckelbiotop, N 5083-1998. Nyckelbiotopen är en betad skog med stort inslag av senvuxna träd, fläckar med gräsmarksväxter, kulturhistoriska värden, torpläge, torpruin, äldre skogsbete, rikligt med döda träd och högstubbar samt stark slutning. I föreslagen utformning går det att undvika att träd behöver fällas i nyckelbiotopen, men det finns risk att träd i nyckelbiotopens gräns kan behöva fällas. Detta kommer att utredas vidare vid detaljprojekteringen.

Tre sumpskogar finns inom 100 meter från den föreslagna sträckningen, se Tabell 1. Våtmarkerna Orreboda och Lillängen är lokaliserade i skogsmark, men Vattenfall Eldistribution bedömer att det inte behöver fällas någon skog inom våtmarksområdena. Vid våtmarken vid Sätra går föreslagen sträckning genom jordbruksmark och ingen skog bedöms behöva fällas i sumpskogen. Konsekvenserna för sumpskogarna bedöms bli obetydliga.

Tabell 1. Sumpskogar inom 100 meter från föreslagen sträckning.

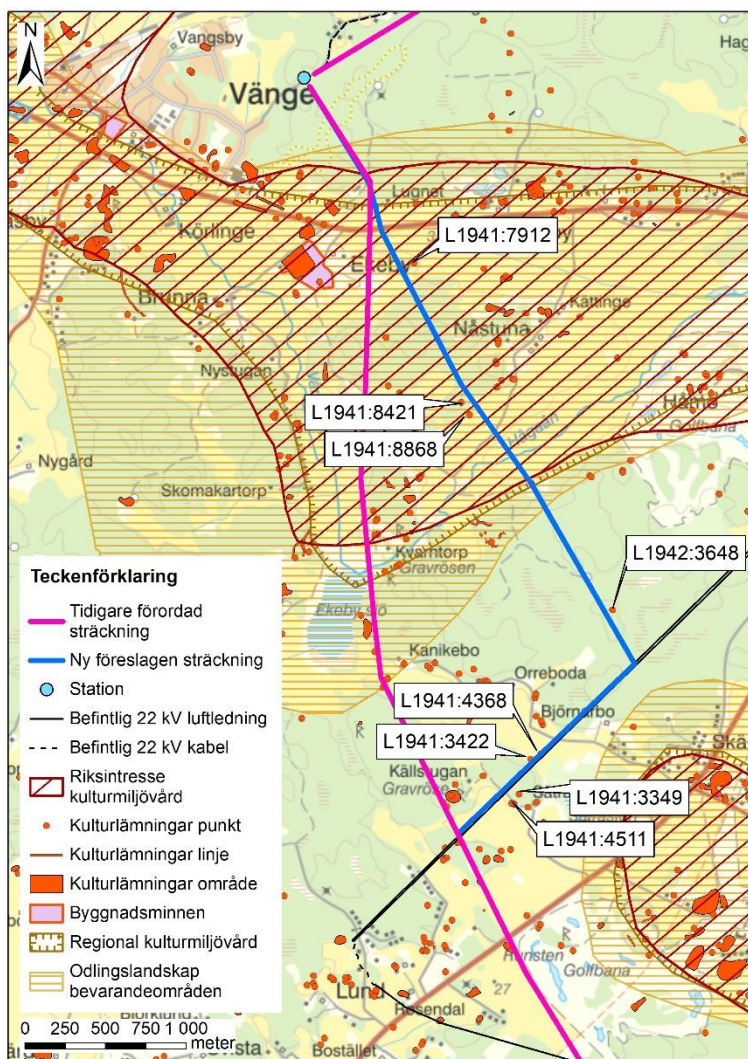
Namn	Beskrivning	Avstånd från föreslagen sträckning
500M NNÖ Orreboda	Preliminär klass 3, på en fyrgradig skala där 1 är högst. Lövskog, blandat eller ospec dominerar. Kärrskog.	Inom 50 meter
200M S Lillängen	Preliminär klass 1. Lövskog, blandat eller ospec dominerar. Kärrskog. Dråg.	Inom 100 meter
300M O Sätra	Ingen preliminär klassbedömning. Glasbjörk dominerar. Mosseskog. Området utgörs av en sänkt sjö och ingår i våtmarksobjekt enligt VMI.	Inom 50 meter

Inget objekt som identifierats i ängs- och betesmarksinventeringen ligger inom 100 meter från ny föreslagen sträckning.

² http://ext-dokument.lansstyrelsen.se/Uppsala/Geodata_relaterade_dokument/Naturv%C3%A5rdsprogram/Nvp_Uppsala_del2.pdf#page=20 , sid 176

Kulturmiljö

Den nya föreslagna sträckningen korsar liksom tidigare förordad sträckning riksintresse för kulturmiljövård (Hågaåns dalgång), regional kulturmiljövård (Hågaåns dalgång) och bevarandeområde för odlingslandskapet (Hågaåns dalgång), se Figur 4. Den justerade sträckningen berör inget landskapsskydd, kulturresevat eller byggnadsminne.

Figur 4. Tidigare förordad sträckning (rosa linje), ny föreslagen sträckning (blå linje) och berörda kulturvärden.

Inom 100 meter från den föreslagna sträckningen finns åtta nytillkomna registrerade kulturlämningar, se Tabell 2. Fyra av dessa är fornämningar och fyra är övriga kulturhistoriska lämningar.

Tabell 2. Nytillkomna kulturlämningar inom 100 meter från den föreslagna sträckningen.

Lämningsnummer	Antikvarisk bedömning	Lämningstyp	Avstånd från föreslagen sträckning
L1941:7912	Ej kulturhistorisk lämning	Fornlämningsliknande lämning	Inom 100 meter
L1941:8421	Fornlämning	Stensättning	Inom 100 meter

Lämningsnummer	Antikvarisk bedömning	Lämningstyp	Avstånd från föreslagen sträckning
L1941:8868	Fornlämning	Stensättning	Inom 100 meter
L1942:3648	Övrig kulturhistorisk lämning	Gränsmärke	Inom 50 meter
L1941:4368	Övrig kulturhistorisk lämning	Fyndplats	Korsas
L1941:3422	Övrig kulturhistorisk lämning	Fyndplats	Inom 50 meter
L1941:3349	Fornlämning	Stensättning	Inom 100 meter
L1941:4511	Fornlämning	Skärvestenshög	Inom 100 meter

Där föreslagen sträckning går nära lämningar kan stolpplacering anpassas för att minimera eventuella negativa konsekvenser för lämningarna. Slutlig stolpplacering bestäms under detaljprojekteringen. Om tidigare okända fornlämningar påträffas i samband med byggnation och underhåll av ledningen kommer arbetet att stoppas och en anmälan göras till länsstyrelsen.

Det har framkommit under tidigare samråd att landskapet i området där tidigare förordad sträckning gått är känsligt och högt värderat av friluftsbesökare. Det nya förslaget på sträckning undviker dalgången längs Vängeån som är uppskattad av områdets besökare. Föreslagen sträckning går mer genom skogsmark än tidigare förordad sträckning, vilket gör att ledningen i större utsträckning kan döljas av vegetation. Vattenfall Eldistribution bedömer att konsekvenserna på landskapsbilden blir små.

Friluftsliv

Inget riksintresse för friluftsliv eller rörligt friluftsliv berörs av föreslagen sträckning. Närmast station Vänge korsar föreslagen sträckning ett motionsspår. Under tidigare genomfört samråd har det framkommit att området vid Ekeby sjö frekvent besöks, vilket föreslagen sträckning undviker. Vattenfall Eldistribution bedömer att konsekvenserna på friluftslivet blir små.

Lämna yttrande

Beställning av samrådshandling och eventuella frågor i detta ärende besvaras av:

Erica Lindh, telefon: 072-092 05 22, e-mail samrad@rejlers.se

Samrådshandlingar finns även tillgängliga att ladda ned från Vattenfall Eldistributions hemsida:
<https://www.vattenfalleldistribution.se/vart-arbete/samrad/ort/husbyborg-litslena/>

Skriftliga synpunkter önskas oss tillhanda via brev eller mail senast 15 januari 2021 till:

Rejlers Sverige AB
Att: Erica Lindh
Box 30233
104 25 Stockholm

samrad@rejlers.se

På uppdrag av Vattenfall Eldistribution AB

Erica Lindh

Med vänlig hälsning

Vattenfall Eldistribution AB

eldistribution@vattenfall.com

Org. nr: 556417-0800 • www.vattenfall.se